PROJEKT

UCHWAŁA NR ……/2026
RADY GMINY KOŁBASKOWO
z dnia …… 2026 r.

w sprawie

stwierdzenia wygaśnięcia mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo Małgorzaty Schwarz

Na podstawie art. 492 § 2 w związku z art. 492 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2026 r. poz. 1261), w związku z art. 4 pkt 1 oraz art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 499), Rada Gminy Kołbaskowo uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się wygaśnięcie mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo Małgorzaty Schwarz z powodu naruszenia ustawowego zakazu łączenia funkcji wójta z członkostwem w radzie nadzorczej spółki prawa handlowego, tj. SPOŁECZNEJ INICJATYWY MIESZKANIOWEJ SZCZECIN SPÓŁKI Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ W SZCZECINIE (KRS: 0001139687), określonego w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Opinia nie odnosi się do rozstrzygnięcia uchwały, lecz do poprawności pod względem formalno - redakcyjnym.

Pod względem prawnym
opiniuję bez zastrzeżeń
Jerzy Adamiec
RADCA PRAWNY

UZASADNIENIE

do uchwały Rady Gminy Kołbaskowo w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo Małgorzaty Schwarz

Podstawę podjęcia niniejszej uchwały stanowi art. 492 § 2 w związku z art. 492 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, zwanej dalej „ustawą antykorupcyjną".

I. Stan faktyczny

Małgorzata Schwarz sprawuje urząd Wójta Gminy Kołbaskowo, na który została ponownie wybrana w wyborach samorządowych przeprowadzonych w dniu 7 kwietnia 2024 r., rozpoczynając sprawowanie mandatu w kadencji 2024–2029.

W dniu 14 listopada 2024 r., a więc w okresie sprawowania mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo, Małgorzata Schwarz została powołana na członka rady nadzorczej SPOŁECZNEJ INICJATYWY MIESZKANIOWEJ SZCZECIN spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Szczecinie. Powołanie nastąpiło na podstawie uchwały nr 1/2024 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z dnia 14 listopada 2024 r., która weszła w życie z dniem jej podjęcia.

W dniu 15 listopada 2024 r. Małgorzata Schwarz złożyła własnoręcznie podpisane oświadczenie o wyrażeniu zgody na powołanie jej w skład rady nadzorczej Spółki. Następnie postanowieniem Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 22 listopada 2024 r., sygn. akt SZ.XIII NS-REJ.KRS/018130/24/653, Małgorzata Schwarz została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego jako członek rady nadzorczej wskazanej Spółki. Postanowienie nie zostało przez nikogo zaskarżone (np. przez zarząd spółki lub Małgorzatę Schwarz) i stało się prawomocne.

Zgoda na powołanie w skład rady nadzorczej została przez Małgorzatę Schwarz wyrażona na piśmie dzień po podjęciu uchwały o powołaniu Małgorzaty Schwarz do rady nadzorczej, a zatem jej aktualność, jak i świadomość Małgorzaty Schwarz co do aktu powołania nie mogą budzić wątpliwości. Niepodważalnie wskazują na to daty uchwały o powołaniu (14 listopada 2024 r.) oraz oświadczenia o zgodzie na powołanie (15 listopada 2024 r.). Po podjęciu uchwały Małgorzata Schwarz zatwierdziła akt powołania, składając własnoręcznie podpisane oświadczenie o wyrażeniu zgody na powołanie.

Małgorzata Schwarz pozostawała członkiem rady nadzorczej do dnia 7 stycznia 2025 r., kiedy to Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki, uchwałą nr 1/2025, odwołało ją

z pełnionej funkcji. Wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego informacji o członkostwie Małgorzaty Schwarz w radzie nadzorczej spółki nastąpiło na podstawie postanowienia Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 26 lutego 2025 r., sygn. akt SZ.XIII NS-REJ.KRS/003602/25/638. Podstawą odwołania Małgorzaty Schwarz ze stanowiska członka rady nadzorczej była uchwała o odwołaniu, która potwierdza skuteczność powołania (albowiem gdyby Małgorzata Schwarz nie została skutecznie powołana do rady nadzorczej, to nie musiałaby zostać z rady nadzorczej odwołana).

Powyższe okoliczności wskazują, że w okresie od 14 listopada 2024 r. do 7 stycznia 2025 r. Małgorzata Schwarz jednocześnie sprawowała mandat Wójta Gminy Kołbaskowo oraz pełniła funkcję członka rady nadzorczej spółki prawa handlowego. Okoliczności te znajdują potwierdzenie w uchwałach zgromadzenia wspólników, oświadczeniu Małgorzaty Schwarz oraz dokumentach sądu rejestrowego.

Istotne znaczenie ma również struktura właścicielska SPOŁECZNEJ INICJATYWY MIESZKANIOWEJ SZCZECIN sp. z o. o. Udziały w Spółce należały wyłącznie do osób fizycznych: Anny Marii Marciniak-Kujawy, Piotra Dula oraz Marcina Drabika. Gmina Kołbaskowo, Skarb Państwa ani inna jednostka samorządu terytorialnego nie posiadały (i nie posiadają) udziałów w Spółce. Tym samym Spółka miała w dacie powołania do rady nadzorczej, w okresie członkostwa w radzie nadzorczej i w dacie odwołania z rady nadzorczej (a także ma obecnie) prywatną strukturę właścicielską.

Pismem z dnia 7 października 2026 r. Przewodnicząca Rady Gminy Kołbaskowo zwróciła się do Wójt Gminy Kołbaskowo o przedstawienie stanowiska i złożenie wyjaśnień przed rozpatrzeniem sprawy przez Radę, zapewniając tym samym możliwość złożenia wyjaśnień wymaganą przez art. 492 § 2 Kodeksu wyborczego.

II. Skuteczność powołania do rady nadzorczej

Zgodnie z art. 215 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych członkowie rady nadzorczej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością są powoływani i odwoływani uchwałą wspólników. Co do zasady powołanie członka rady nadzorczej następuje zatem na podstawie właściwego aktu korporacyjnego (uchwały zgromadzenia wspólników spółki).

W niniejszej sprawie Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników SPOŁECZNEJ INICJATYWY MIESZKANIOWEJ SZCZECIN sp. z o. o. podjęło w dniu 14 listopada 2024 r. uchwałę nr 1/2024 o powołaniu Małgorzaty Schwarz do rady nadzorczej Spółki. Uchwała ta, zgodnie z jej treścią, weszła w życie z dniem podjęcia. Następnego dnia, tj. 15 listopada 2024 r., Małgorzata Schwarz złożyła własnoręcznie podpisane oświadczenie o wyrażeniu zgody na powołanie jej w skład rady nadzorczej.

Złożenie wskazanego oświadczenia ma zasadnicze znaczenie dowodowe, ponieważ potwierdza, że Małgorzata Schwarz miała świadomość powołania jej do organu spółki prawa

handlowego i w następstwie powołania wyraziła jednoznaczną wolę objęcia powierzonej funkcji. Wyklucza to możliwość przyjęcia, że powołanie nastąpiło wyłącznie na skutek jednostronnego działania wspólników Spółki, bez wiedzy i akceptacji osoby powoływanej.

Przy uwzględnieniu treści uchwały nr 1/2024 oraz późniejszego oświadczenia o przyjęciu funkcji nie istnieją żadne wątpliwości, że Małgorzata Schwarz została skutecznie powołana do rady nadzorczej SPOŁECZNEJ INICJATYWY MIESZKANIOWEJ SZCZECIN sp. z o. o.

Dodatkowym potwierdzeniem powołania Małgorzaty Schwarz do rady nadzorczej jest prawomocne postanowienie Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 22 listopada 2024 r., sygn. akt SZ.XIII NS-REJ.KRS/018130/24/653, na podstawie którego została ona wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego jako członek rady nadzorczej Spółki. Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym domniemywa się, że dane wpisane do Rejestru są prawdziwe.

Należy przy tym podkreślić, że skuteczność powołania w świetle przepisów Kodeksu spółek handlowych wymaga odrębnej oceny od jego dopuszczalności na gruncie ustawy antykorupcyjnej. Wyrażenie przez Małgorzatę Schwarz zgody na objęcie funkcji nie mogło uchylić ustawowego zakazu wynikającego z art. 4 pkt 1 tej ustawy. Ewentualna nieważność powołania na podstawie art. 9 ustawy antykorupcyjnej nie ma natomiast wpływu na zaistnienie konsekwencji przewidzianych w art. 5 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, gdyż przepisy te regulują odrębne następstwa naruszenia zakazów ustawowych.

W konsekwencji okoliczności powołania Małgorzaty Schwarz do rady nadzorczej SPOŁECZNEJ INICJATYWY MIESZKANIOWEJ SZCZECIN sp. z o. o., a w szczególności podjęcie uchwały z dnia 14 listopada 2024 r., wyrażenie przez nią pisemnej zgody w dniu 15 listopada 2024 r. oraz ujawnienie jej członkostwa w Krajowym Rejestrze Sądowym, stanowią niewątpliwe podstawy do ustalenia w sposób pewny, że Małgorzata Schwarz świadomie zaakceptowała powierzoną funkcję w okresie sprawowania mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo.

III. Naruszenie ustawowego zakazu łączenia funkcji

Zgodnie z art. 2 pkt 6 ustawy antykorupcyjnej jej przepisy znajdują zastosowanie między innymi do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Stosownie natomiast do art. 4 pkt 1 tej ustawy osoby objęte wskazanym zakresem podmiotowym nie mogą w okresie pełnienia funkcji być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego ani likwidatorami takich spółek, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie.

Ustawodawca ustanowił zatem zasadę niepołączalności funkcji wójta z członkostwem w organach spółek prawa handlowego. Zakaz ten ma charakter bezwzględnie obowiązujący,

a jego celem jest zagwarantowanie niezależności osób pełniących funkcje publiczne, zapobieganie konfliktom interesów oraz ochrona zaufania obywateli do bezstronnego wykonywania władzy publicznej.

Jak wskazuje się w literaturze prawniczej, ratio legis zakazów ustanowionych w art. 4 ustawy antykorupcyjnej jest wyeliminowanie sytuacji mogących podważać bezstronność osób sprawujących funkcje publiczne oraz stwarzać możliwość nadużywania zajmowanego stanowiska, w szczególności w warunkach konfliktu interesów (A. Rzetecka-Gil, *Ustawa o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Komentarz*, wyd. II, Gdańsk 2021, art. 4).

Zakaz określony w art. 4 pkt 1 ustawy antykorupcyjnej ma charakter formalny. Dla stwierdzenia jego naruszenia nie jest konieczne wykazanie rzeczywistego konfliktu interesów, uzyskania korzyści majątkowej, pobierania wynagrodzenia z tytułu członkostwa w radzie nadzorczej ani podejmowania czynności na rzecz spółki. Wystarczające jest samo wystąpienie niedopuszczalnego ustawowo połączenia funkcji.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, że Małgorzata Schwarz została powołana do rady nadzorczej Spółki w dniu 14 listopada 2024 r., a więc już w czasie sprawowania mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo. Nie zachodzi zatem sytuacja, w której członkostwo w radzie nadzorczej poprzedzało objęcie mandatu i wymagało dostosowania istniejącego stanu prawnego do ograniczeń wynikających z ustawy antykorupcyjnej.

Co więcej, objęcie funkcji nastąpiło za wiedzą i zgodą Małgorzaty Schwarz, co potwierdza jej własnoręczne oświadczenie z dnia 15 listopada 2024 r. Następnie członkostwo w radzie nadzorczej zostało ujawnione w Krajowym Rejestrze Sądowym prawomocnym wpisem (postanowieniem).

W konsekwencji, w świetle przedstawionych ustaleń, objęcie przez Małgorzatę Schwarz funkcji członka rady nadzorczej wskazanej Spółki stanowiło naruszenie zakazu wynikającego z art. 4 pkt 1 ustawy antykorupcyjnej.

IV. Skutek naruszenia zakazu – wygaśnięcie mandatu

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy antykorupcyjnej naruszenie zakazów określonych w art. 4 lub art. 4a przez osoby pełniące funkcję wójta, burmistrza lub prezydenta miasta powoduje wygaśnięcie ich mandatu.

Tożsamą konsekwencję przewiduje art. 492 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym wygaśnięcie mandatu wójta następuje wskutek naruszenia ustawowych zakazów łączenia funkcji wójta z wykonywaniem funkcji lub prowadzeniem działalności gospodarczej, określonych w odrębnych przepisach.

Przepisy te jednoznacznie określają konsekwencję naruszenia ustawowego zakazu łączenia funkcji. Wygaśnięcie mandatu nie jest sankcją uzależnioną od uznania rady gminy, lecz skutkiem prawnym związanym przez ustawodawcę z wystąpieniem określonego zdarzenia.

Przedstawione okoliczności faktyczne uzasadniają przyjęcie, że z dniem 14 listopada 2024 r., tj. z chwilą powołania Małgorzaty Schwarz do rady nadzorczej SPOŁECZNEJ INICJATYWY MIESZKANIOWEJ SZCZECIN sp. z o. o., doszło do ziszczenia się materialnoprawnej przesłanki wygaśnięcia mandatu.

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 1 lipca 2019 r., sygn. akt II OSK 1425/19 zarówno uchwała rady gminy, jak i zarządzenie zastępcze jedynie potwierdzają fakt wygaśnięcia mandatu, a więc skutek prawny, jaki nastąpił z mocy ustawy z chwilą wystąpienia zdarzenia powodującego wygaśnięcie mandatu. Mają one zatem charakter deklaratoryjny." (Wyrok NSA z 1.07.2019 r., II OSK 1425/19, LEX nr 2753273).

Bez znaczenia dla powstania tego skutku pozostaje późniejsze odwołanie Małgorzaty Schwarz z rady nadzorczej w dniu 7 stycznia 2025 r. Ustawodawca wiąże bowiem wygaśnięcie mandatu z samym naruszeniem zakazu (powołaniem do rady nadzorczej), a nie z pozostawaniem w stanie naruszenia przez określony okres. Tym bardziej bez znaczenia pozostaje, czy Małgorzata Schwarz podejmowała faktycznie jakiejkolwiek czynności, jako członek rady nadzorczej, jak też czy pobierała wynagrodzenie.

Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do nieuzasadnionego wniosku, że osoba pełniąca funkcję wójta mogłaby naruszyć ustawowy zakaz, a następnie poprzez rezygnację z niedozwolonej funkcji albo wskutek odwołania z niej doprowadzić do uchylenia konsekwencji prawnej (wygaśnięcia mandatu), która już nastąpiła (z chwilą powołania na funkcję członka rady nadzorczej).

V. Znaczenie art. 9 ustawy antykorupcyjnej

Zgodnie z art. 9 ustawy antykorupcyjnej wybór lub powołanie do władz spółki z naruszeniem zakazów określonych w ustawie są z mocy prawa nieważne i nie podlegają wpisaniu do właściwego rejestru.

Ewentualna nieważność powołania Małgorzaty Schwarz do rady nadzorczej Spółki nie wyłącza jednak zastosowania art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy antykorupcyjnej. Przepisy te regulują bowiem odrębne skutki prawne naruszenia ustawowych zakazów.

Art. 9 ustawy antykorupcyjnej odnosi się do skuteczności powołania do organu spółki prawa handlowego, natomiast art. 5 ust. 1 pkt 3 tej ustawy określa konsekwencje naruszenia zakazu przez osobę pełniącą funkcję publiczną.

Stanowisko o odrębności wskazanych sankcji znajduje oparcie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 6 czerwca 2005 r., sygn. akt II SA/Op 107/05, w którym wskazano na niezależność skutków przewidzianych w art. 5 i art. 9 ustawy antykorupcyjnej.

Przyjęcie, że nieważność powołania do rady nadzorczej automatycznie wyłącza możliwość stwierdzenia naruszenia zakazu, prowadziłoby do pozbawienia art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy antykorupcyjnej praktycznego znaczenia. Każde bowiem powołanie dokonane z naruszeniem art. 4 pkt 1 byłoby jednocześnie nieważne, co uniemożliwiałoby zastosowanie sankcji wygaśnięcia mandatu przewidzianej wprost przez ustawodawcę.

W konsekwencji ewentualna nieważność powołania Małgorzaty Schwarz do rady nadzorczej Spółki nie stanowi przeszkody do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo.

VI. Opinie prawne przedstawicieli doktryny prawniczej

Wygaśnięcie mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo Małgorzaty Schwarz potwierdzili prawnicy, którzy są autorytetami w dziedzinie prawa wyborczego i prawa konstytucyjnego.

Prof. dr. hab. Marek Chmaj stwierdził w swojej opinii z sierpnia 2026 r. m. in., że *Objęcie przez Wójta Gminy Kołbaskowo funkcji członka rady nadzorczej Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej Szczecin Sp. z o. o. stanowiło objęcie funkcji w organie spółki prawa handlowego w rozumieniu art. 4 pkt 1 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności Gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. [...] Wójt powołany do rady nadzorczej sim przez gminę niebędącą wspólnikiem tej spółki narusza art. 4 ust. 1 u.o.p.d.g. Wyjątek z art. 6 nie znajduje zastosowania. Naruszenie tego zakazu zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 u.o.p.d.g. oraz art. 492 § 1 pkt 5 kodeksu wyborczego powoduje wygaśnięcie mandatu. [...] Wygaśnięcie mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo nastąpiło z mocy prawa z chwilą naruszenia ustawowego zakazu, tj. z dniem dokonania (w sensie faktycznym) wyboru lub powołania wójta do rady nadzorczej Spółki Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Szczecin Sp. z o.o., niezależnie od tego, że samo powołanie jest dotknięte sankcją nieważności z art. 9 u.o.p.d.g. [...] Ziszczenie się ustawowych przesłanek wygaśnięcia mandatu wójta, skutkuje obowiązkiem wydania przez właściwy organ wydania aktu stwierdzającego ten fakt. Uchwała rady gminy wydana w przedmiocie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu wójta wydana w trybie art. 492 § 2 kodeksu wyborczego.*

Prof. dr hab. Ryszard Piotrowski stwierdził w swojej pisemnej opinii z października 2026 r. m. in., że *Skoro wygaśnięcie mandatu wójta następuje wskutek naruszenia ustawowych zakazów łączenia funkcji wójta z wykonywaniem funkcji określonych w odrębnych przepisach, a te przepisy zakazują wójtowi wykonywania funkcji członka rady nadzorczej spółki prawa handlowego, jaką jest Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Szczecin sp. z o. o., to w przedmiotowym przypadku mandat wójta wygasł, co stwierdza rada gminy w drodze uchwały stosownie do art. 492 § 2 Kodeksu wyborczego. [...] Jeżeli wójt został powołany do*

rady nadzorczej spółki prawa handlowego, a następnie, w trakcie kadencji nastąpiło odwołanie z funkcji członka rady nadzorczej, to jednak nie unieważnia to uprzedniego powołania na członka rady nadzorczej. Mandat wygasł bowiem w rezultacie zaistnienia przyczyny wygaśnięcia, czyli powołania do rady nadzorczej.

Choć Rada Gminy nie jest formalnie związana powyższymi opiniami, to z całą pewnością winny one stanowić bardzo istotny argument za podjęciem uchwały o stwierdzeniu wygaśnięcia mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo Małgorzaty Schwarz. Jeżeli bowiem dwóch uznanych specjalistów z zakresu prawa wyborczego i prawa konstytucyjnego dokonało określonej, jednoznacznej i zbieżnej ze sobą oceny sytuacji prawnej Małgorzaty Schwarz, to trudno jest formułować odmienną ocenę prawną tego zagadnienia.

VII. Obowiązek Rady Gminy Kołbaskowo

Zgodnie z art. 492 § 2 Kodeksu wyborczego wygaśnięcie mandatu wójta z przyczyn określonych w art. 492 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego, z zastrzeżeniem wyjątków ustawowych, stwierdza rada gminy w drodze uchwały.

Kompetencja rady gminy w tym zakresie ma charakter związany. Oznacza to, że w przypadku ustalenia wystąpienia ustawowej przesłanki wygaśnięcia mandatu rada gminy jest zobowiązana do podjęcia stosownej uchwały i nie dysponuje swobodą uznania co do zasadności zastosowania przewidzianego prawem skutku.

Rada gminy nie może zatem odstąpić od stwierdzenia wygaśnięcia mandatu ze względu na ocenę dotychczasowego sposobu sprawowania urzędu, czy np. potencjalny brak rzeczywistego konfliktu interesów, nieuzyskanie korzyści majątkowej, krótkotrwałość naruszenia czy późniejsze zaprzestanie wykonywania funkcji objętej zakazem.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny, w szczególności powołanie Małgorzaty Schwarz w dniu 14 listopada 2024 r. do rady nadzorczej spółki prawa handlowego o prywatnej strukturze właścicielskiej, w okresie sprawowania mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo, Rada Gminy obowiązana jest uznać, że doszło do naruszenia ustawowego zakazu określonego w art. 4 pkt 1 ustawy antykorupcyjnej, skutkującego wygaśnięciem mandatu na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 3 tej ustawy w związku z art. 492 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego.